

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre K 12.—
 félévre „ 6.—
 negyedévre „ 3.—
 egy hóra „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
napok kivételével mindennap
:- :- délután 6 órakor. :- :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó
hivatal, Kapu-utca 45. szám.
Hirdetések díjazás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 45. SZ.
TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Ő felsége a király nevében . . .

Egy ország lázas izgatottsága várta a tegnapi nap délután egy óráját. És megjött. Visszafojtott lélegzet szorongó érzése ült a lelkeken, mikor megszólalt a törvényszék elnöke: Ő felsége a király nevében . . . A tippelők találgatása elnémult s minden szem ott csüngött az elnök ajkán, mikor folytatta:

„A kir. törvényszék Désy Zoltánt az ellene emelt vád és következményei alól felmentette, a felmerült bűnügyi költségekben pedig a kincstárt marasztalta el“.

A bizalom és megnyugvás mélyes érzése szállt fel a keblekből az ítélet elhangzására s az államügyész felebbezése már belefult az öröm mámorába s a lelkesedés felszakadt diadalérezéseibe.

És itt álljunk meg egy szóra. A gyűlölet, harag s a diadal öröme szűnik meg egy pillanatra most, mikor a világrendnek elégtétel adatott s győzött az igazság, mert e felmentő ítélet nemcsak lesújtó Lukácsra, Magyarország miniszterelnökére, de lesújtó, elítélő egész rendszerére, elítélő minden kormányzati rendszerére, eljárási módjaira, elítélő azokra a szokásokra, melyeket e rendszer teremtett meg, melyeknek e rendszer adott létet.

A kormány és pártja nevetségesnek tartotta és kürtölte az ellenzék követelését a restitutio in integrumra nézve s im a törvényszék, a független bíróság ítélete követeli azt most s követeli Ő felsége a király nevében akkor, mikor Désy-t felmentette s ezzel Lukácsot s benne és általa egész rendszerét elítélte.

És ez ad nagy súlyt, ez, a mi erejével szinte megdöbbentő ebben a percben, melynek utolsó akkordja most hangzott el a nemzet előtt.

Mert hisz az most már bizonyos, hogyha egy többség jogtalanul el tulajdonított pénzekkel szerez magának hatalmat s nehezedik a nemzet életére, ha így megválasztott s alkotmányos jogokat bitorló többség hoz törvényeket, azok nem lehetnek törvényekké addig, még ha magukban üdvösek volnának is, míg a nemzet sankciója hozzá nem járul, míg a nemzet öntudata nem szentesíti, mert bizonyos az, hogy a törvény kötelező ereje nem csupán külső formalitásoktól függ, de első sorban azoknak belső, erkölcsi erejük kell legyen.

Hosszu, nehéz küzdelemmel küzdött a nemzet, míg ezt elérte, míg végre megnyugodhatott. Nem a pártkassza kérdése volt itt a döntő, nem az volt elbírálandó, hogy vajjon a pártkassza jogosult-e, vagy sem, mert hisz nyílt dolog ma minden gondolkodó ember előtt, hogy bizonyos értelemben pártkasszának kell léteznie, amint van minden klubnak, minden kaszinónak házi pénztára kiadásai fedezésére tagjaik önkéntes vagy kötelező adományából, de igen is tiltott és bűnös dolog ezt a pártkasszát az állam pénzéből megtölteni, jogtalanul az államot megkárosítani, az állam kárára üzleteket kötni, mely után a sápot a pártkassza zsebeli be, hogy így szerezzen magának többséget, hogy így tudja jogtalan és törvényellenes tobzódásainak örült táncát járni a nemzet kárára, csak a Lajthán tuli érdekeket tartva szem előtt. Ez már nem szabad, ez már bűnös, ez már korrupció, ez már olyasmi, mi ha beigazolást nyer, akkor még sajnálni sem lehet azt, ki ily eszközökkel akarta egyéni hiúságát legyezni s magát „alázatos és készséges“ szolgának feltüntetni.

Nem tagadhatjuk, hogy az ítélet lesújtó s fájdalmas a nemzetre is, hisz eddig se volt életünk egyéb, mint reménytelen küzdelem idegen áramlatokkal, eddig is csak szenvedni tanult e nemzet a feltámadás reményében. De ak-

kor, mikor ez lesújtó és fájdalmas a nemzetre, ugyanakkor felemelő is, mert jobb — ha későn is — egyszer felébredni, mint soha; jobb mikor még nem veszett el minden, egyesült erővel a munkához látni, mint narkotikus félálomban tengődni megbénultan, jobb a szégyent elviselni, mint lassu elvérzéssel, de biztos tudattal haladni a bukás, a megsemmisülés felé, ahonnan visszatérés, amiből feltámadás sem lehet soha.

Mert így voltunk. A Lukács kormány, hisz ha szégyen is volt, nincs mit tagadni — ránehezedett a nemzet életére s fullasztotta, gyengítette minden energiáját.

Nem is hivatkozunk a Tisza—Lukács féle választójogra, a saját kezével megsemmisített adótörvényre, a katonai javaslatokra stb. stb., csak kérdünk minden elfogulatlan magyar embert, mondja meg lelke hitére, magyar szívének legszentebb érzésére, hogy ezek a törvények alkalmasak és jók voltak-e arra, hogy a nemzet egészséges, életerős fejlődését előmozdítsák?

S az eljárási módot, az alkalmazott eszközöket szentesithette volna-e bármilyen üdvös törvény? Mert mondjuk, mit a kormány oly nagyon szeretett hangsúlyozni, hogy az ellenzék provokálta a harcokat és hecceket; mondjuk, hogy náluk talán személyes gyűlölet harcai is voltak, de akkor is kérdem, menthető-e a többségnek erőszakos eljárása, szentesíti-e eljárását az, hogy törvényeket akar alkotni jogtalanul? Nem soha!

S ha még hozzá vesszük, mi most már nyíltan áll a nemzet előtt, hogy ez a többség jogtalanul bitorolta törvényhozói jogát s a nemzet és az ország megkárosításával jutott oda, kérdek minden elfogulatlan magyar embert, nem kellett-e az ellen a végső kimerülésig a felvenni a küzdelmet, hogy e korrupció megszűnjék, s vagy pusztuljunk el, ha életképtelenek vagyunk, vagy jöjjön új vérkeringés, mely még megeleveníthet, ujjíthat s

Huscsarnok áthelyezés.

Értesitem nagyrabecsült vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy a **pénzügyi palotában levő HUSCSARNOK** üzletemet f. hó 22-től **Kut-utca 23. szám alá** helyeztem át. — A nagyérdemű közönség és t. vevőim szives pártfogását továbbra is kérve maradok

mély tisztelettel **KÁDÁR MIHÁLY** mézszáros.

(8—25—164)

mely mindig kisebb s kevesebb áldozattal jár, mint e rendszernek folytatása.

A királyi törvényszék döntött s az Dést felmentette. Távirati hírünk szerint a kormány még tegnap este minisztertanácsot tartott s egyhangulag elhatározta lemondását. Ez kellett, ezt vártuk. Igazán nem érdeklő a nemzet, hogy a király vajjon bizalmának biztosításával, avagy anélkül bocsátja el Lukácsot, de bocsássa, menjen, mert kisdéd játékait eljátszotta s most már ítélte felette nemcsak a nemzet, melynek ítéletét negligálta, de elítélte a királyi törvényszék és pedig Ő felsége a király nevében . . .

(Q.)

Prohászka püspök a cselédkérdésről.

Jó cselédről, rossz cselédről beszélt Prohászka Ottokár püspök székesfehérvári katolikus háziasszonyoknak egyesületében. Prohászka szereti az aktuális problémákat, ha merészek és nehezen megoldhatók, annál jobban. Mindenképpen érthető tehát, hogy ezt a témát is bele tudja illeszteni abba a mély hatású rendszerbe, amely az ő apostolain progressív világnézeteinek az összefoglaló keretjébe.

A cseléd-kérdést — Prohászka szerint — meg lehet oldani. Megoldása kettőn mulik: a jó cseléden és a jó háziasszonyon. Jó cselédet az egyesület föladata nevelni a házi asszony föladata pedig méltányos igazságos álláspontra helyezkedni a cselédekkel szemben. A cselédség épp úgy, mint a társadalom bármely más munkásosztálya, nem elégszik meg többé azokkal a keretekkel, amelyeket a régmúlt idők állítottak föl. Ezt be kell látniok a háziasszonyoknak és csak ennek belátása mellett várhatják el, hogy az emberséges bérek és a jó bánásmód fejében lelkiismeretes, jó cselédet kapjanak.

Cselédmizéria csak a nagyvárosokban van; kis városban, faluhelyen hirből sem ismerik ezt a nyavalyát. A vidéken nem a jó cseléd kivétel, hanem a rossz, holottan vidéken a bér kisebb, az ellátás silányabb (urnál, jobbmódu gazdánál még maig is külön konyhát tartanak a cselédségnek), a bánásmód meg éppen rosszabb. Csakhogy ott a gazda igazán gazda, az tud parancsolni és cseléd igazán cseléd, nem ellenség, aki tud engedelmességni.

Ha a városi cselédmizériák eredendő okát keressük, akkor éppen abban találjuk, hogy a vidék mentes ettől a nyavalyától. Az emberanyagot a vidék veti a fővárosba, de csak a silányát veti ide. Azokat, akik nem szeretik a falusi nehéz szolgálatot, azt a családi korlátoltságot, amit ott meglazítani sem enged az egyszerű emberek egyszerű becsületessége.

És a kevésbé értékes elem aztán itt a fővárosban a cselédszerzők kezébe jut. A cselédszerző nem ismeri, azt sem tudja, milyen ágról szakadt ide, de azért mindjárt elhelyezi. A helyet sem ismeri, de ez a cselédszerző lelkiismeretét nem bántja. Ha a cseléd és gazdasszony meg nem fér, annál jobb, mert neki úgy jó, ha a cseléd sűrűn cseréli a gazdáit. Sűrűbben kapja a províziót, ami annál nagyobb, mennél nagyobb a fizet-

ség. Ennélfogva maga a cselédszerző igyekszik a cselédbért fölserófolni

A cselédkérdés megoldását tehát itt kellene kezdeni: a cselédszerzést kell tisztességesebbé tenni. Ennél is biztosabban vezetne célhoz az a mód, amit Prohászka püspök javasol és ez az: hogy erre való egyesületek vegyék kezükbe a cselédközvetítést, de ezt megelőzve, a cselédnevelést. Öntudatos és önértékes munkásokká ke' l nevelni a cselédeket, olyanokká, akik ismerjék a maguk jogait és érdekeit, de ismerjék el e gazdáit is.

Végül pedig és ez a legfontosabb: törvénnyel kell szabályozni a gazdának és cselédnek egymáshoz való viszonyát. Mert most nincs szabályozva. A cseléd tartó még ma is a patriarkális korból átvett szokásjogok birtokában véli magát, holott igaz, amit Prohászka püspök mondott, hogy a cseléd már nem elégszik meg azokkal a keretekkel, amelyeket a régmúlt idők állítottak föl.

Meghívó.

A brassói keresztény szociális szakszervezetek f. hó 6-án — pénteken — este 8 órakor a rajzteremben (Kolostor-utca 29.)

előadó estét

rendeznek, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja a

VEZETŐSÉG.

Előadást tartanak: Dr. Baránsky Gyula az „Igaz Szó” főszerkesztője, dr. Boér Pál vármegyei tb. aljegyző és Fröhvirth Mátyás orsz. népszövetségi titkár.

Belépő díj nincs.

A keresztény szociális szervezetek vezetősége ezuton is kéri a százas rendezőbizottság minden tagját, hogy pénteken este 7 órakor ugyancsak a rajzteremben jelenjenek meg, hogy a tervbe vett nyári mulatságról véglegesen döntsenek.

NAPIHIREK.

Uraim álljunk meg . . .

egy szóra . . . A királyi törvényszék tegnap délután egy órakor . . . kihirdette, az ítéletet . . . Ez biztos . . . Dést Zoltánt felmentette . . . s így ő nem rágalmazott . . . Ez is biztos . . . Tehát . . . Lukács László . . . Európa . . . én ugyan ki nem mondom . . . mert ha még beperel, a tek. kir. törvényszék kénytelen lesz . . . felmenteni . . . ezt a tek. királyi törvényszék mondja ki . . . és akkor ez is . . . biztos . . .

Hát kérem most már nem kell se fináncbiztos . . . se rendőrbiztos . . . se más biztos . . . mert Róma . . . azaz a tekintetes királyi törvényszék szólott . . . és ex cathedra szólott . . . tehát . . . biztos . . .

Ez bizony egy kissé szomorú . . . egy kissé bántó . . . és mégis . . . Isten tudja . . . nem szomorít el . . . nem is bánt, sőt szinte érezzük . . . hogy felszabadul lelkünk . . . szinte érezzük, hogy

egy nagy sóhajtással elszáll belőlünk sok . . . sok minden, mi ránk nehezedett . . . fojtogatott . . . mi zavarta álmaink nyugalma . . . mi kétségbeejtett . . . és . . . és . . . talán önzők vagyunk . . . de örvendeni tudunk . . . örvendünk . . . lelkesedünk . . . hogy így történt . . . Szinte érezzük, hogy visszatér elrablott hitünk . . . elveszett bizalmunk . . . s megint újra élünk . . . reméljük . . . hogy újjáéledünk . . . hisz győzött az igazság . . .

És így van ez jól . . . hisz ezt kell mutassa az élet . . . A gyarlóság . . . a bűn . . . a félrelépés . . . tartozéka az életnek, mely nélkül nem élhetünk e földön, míg emberek vagyunk . . . míg emberek vannak . . . De nem is ez a baj . . . nem is ez a nyomorúság a földön . . . nem ez fakasztja a könnyeket . . . nem ez csalja ki . . . a kétségbeesés sóhajtásait . . . de az . . . mikor látunk kell . . . hogy hiába küzdünk . . . mikor félünk kell . . . hogy emberek gyengeségein . . . megakad küzdelmünk, a gyengeség győz az erőn . . . mert emberek vagyunk . . . gyarló emberek vannak . . .

És most mégis . . . mégis szinte érezzük . . . hogy visszatér lelkünkbe . . . a bizalom . . . mikor látjuk . . . hogy az igazságnak ereje van, mely áttör a gyengeség emelte gátokon . . . s győz az igazság . . . a jog . . . győz a kitartás . . . a nemzet . . . s meghajol előtte minden . . . mert igaza van . . . S az igazságot ellehet nyomni . . . meg lehet vesztegetni . . . de eltemetni . . . talán . . . soha . . . Talán . . . !

Uraim! . . . álljunk meg egy szóra . . . a királyi törvényszék tegnap délután egy órakor . . . kihirdette az ítéletet . . . Ez biztos . . . Dést Zoltánt felmentette . . . s így ő nem rágalmazott . . . Ez is biztos . . . Tehát . . . Lukács László . . . Európa . . . Én ugyan ki nem mondom . . . A tekintetes királyi törvényszék mondta . . . és akkor . . . biztos . . . hogy ez is biztos . . . (—)

Kinevezés. A marosvásárhelyi kir. ítélő tábla elnöke Bedő Géza ügyvédjelöltet a marosvásárhelyi kir. ítélő tábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Kitüntetés. Őfelsége a király Licz József 2 sz. huszárezredbeli főpátkolómesternek sok évi kötelességű szolgálata elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

Kölcze Károly Ferenc keresztelője. Dr. Kölcze Károly ügyvéd, a Brassói Ujlap volt felelős szerkesztője kis fiacskájának ma délután volt a keresztelője a plebánia templomban fényes segédlettel. A kis Károly Ferencnek a keresztszülői Kovács Lola, Kölcze István és Meisel József.

A kath. Egyesületek figyelmébe. A kath. kör, Népszövetség és a kath. Dalárda tagjait ez uton kéri fel az egyesületek vezetősége, hogy a Magyar Dalárda június 7-iki diszfelvonulásán való részvételre minél tömegesebben jelenjenek meg. Gyülekezés negyed 4 órakor a r. k. elemi iskola udvarán.

Közigazgatási bizottság ülése. Brassó-vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 10-én délelőtt 9 órakor az alispáni hivatal ülésstermében gróf Mikes Zsigmond főispán elnökléte mellett ülést tart.

Tüntető kirándulók. A pitești liceum (Románia) növendékeinek mintegy 15 tagja ma Brassóba jött át. Itt úgy látszik a kedves magyarországi oláh kollégák ajánlatára sapkájukat oláh színekkel díszítették fel. Nem sokáig tartott azonban hazafiúi fellobbanásuk, mert a brassói rendőrkapitányság miután megállapította, hogy a szalagot Brassóban vásárolták s otthon, Pitestben anélkül viselik sapkájukat, levétette a szalagot.

Beszűntetett postaügynökség. A kolozsvári m. kir. posta- és távirda igazgatóság közölte, hogy a Fogaras vármegye Posorta községben működő postai ügynökséget 1913. év május hó 27-ével ideiglenesen beszüntette. A nevezett község kézbesítő körébe tartozó Posorta, Liza, Breáza, Ludisor Kis- és Nagyvajdafa községek ideiglenesen a vajdarecei postahivatal kerületébe osztattak be.

Tömösi honvédelem. A tömösi honvédelem szoborbizottsága f. hó 22-én a tömösi emlékoszlopnál hazafias ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Ünnepi megnyitót mond dr. Szele Béla, a szoborbizottság elnöke. 2. Alkalmi költemény. Szavalja Vermessy Emil. 3. Ünnepi beszédet mond dr. Szombathy Béla ügyvéd. 4. Záróbeszéd. Tartja Kerekes Károly máv. főkertész.

Alapítvány Désy felmentésének emlékére. Désy Zoltán felmentésének öröme a tegnapi nap folyamán a harang-alapra adományoztak: Meisel József apátplebános 5 kor. Pálffy János 2 kor. Rill Albert, Antal János, Kun László 2—2 kor., a Kossuth Lajos asztaltársaság 10 kor., a Brassói Ujlap szerkesztősége 3 kor., kiadóhivatala 2 kor., Tekoncia János 2 kor. Vivant sequentes!

A brassói magyar dalárda jubileumi ünnepéje alkalmával jun. 8-án előadandó Liszt F. „Szent Erzsébet“ oratoriumában magyar társadalmunk legjobb énekesnői, a a következő urnők és urhölgyek fognak közreműködni a dalárda női karából: özv. Pál Imréné, Balázs Ferenczné, dr. Blecha Ödöné, Borbély Brunóné, Czell Sándorné, Dániel Ida, Dózsa Margit, Farkas Mihályné, Fiala Oszkárné, Forró Zoltánné, Foltiny Izaura, Fuhrmann Jánosné, Gencsy Aranka, Gencsy Mici, Grósz Frigyesné, br. Haugwitz Ilma, Hantz Piroška, Hantz Irma, Heretik Endréné, Dózsa Mici, Erődi Emmi, Égető Gézané, Egri Margit, Haasz Margit, Horváth Anna, Horváth Etelka, Honigberger Helén, özv. Hübner Richardné, özv. Jakab Alajosné, Jakab Irén, dr. Kovács Sándorné, Komlósy Margit, Kuharcz Olivénné, Magyar Annus, Martinkó Margit, Martinkó Ilona, Nagy Irén, Páll Ignácné, Pap Vilma, Raidl Mili, Rigeti Irma, Sámuel Hermin, Simon Irén, dr. Szele Béláné, Spaller Józsefné, Szabó Vilma, Szontagh Margit, Schenk Mariska, dr. Tutsek Gézané, Török Irén, Uhr Gizella, Ūrmösi Rózi, Wusinczky Vilma, Zajzon Gézané, Zajzon Gergelyné, Zajzon Ilonka.

Hittanvizsga a zárdában. A Szent Ferencrendű nővérek vezetése alatt álló elemi és polgári leányiskolák hittanvizsgálója f. hó 5-én csütörtökön lesz és pedig d. e. 8-12-ig az elemi iskolának, d. u. 2—4-ig a polgári iskolának.

A brassói állami iparos tanonciskola 1912—13. tanévi záróvizsgálatai 1913. évi június hó 16—22 napjain délután 6 órától lesznek a következő sorrendben: 16-án este 6 órakor Bolonya 4. á., Óbrassó 4. d. és 4. é. Szakiskola I. B. Bolgárszeg I. C. osztályok. Június hó 17-én este 6 órától (kedd) Bol-

gárszeg 4. B., Bolonya I. É. Óbrassó I. D., Belváros R. n. osztályok. Június hó 18-án este 6 órától (szerda) Belváros 4. C. Belváros 4. f. Bolgárszeg I. F., Óbrassó I. G. osztályok. Június hó 20-án este 6 órától (péntek) Bolgárszeg 4. g., Óbrassó 4. h. osztályok. Június hó 22-én d. e. fél 9 órától (vasárnap) Belváros I. A., II. A., II. B. és III. osztályok. Június hó 22-én d. e. 11 órakor a belvárosi állami iskola tornatermében lesz az évszázad ünnepély és a jutalmak kiosztása, amely alkalommal az összes külvárosi osztályok tanulói is jelen lesznek. Ugyancsak a belvárosi iskolánál lesznek e napon kiállítva a tanulók rajz- és írásbeli munkálatai is.

Táviratok.

Budapest, jun. 4.

A kir. törvényszék tegnap egy órakor kihirdette az ítéletet, mely szerint Dést a vád s következményei alól felmentette s a költségekben az államkincstárt marasztalta el. Erre rögtön délután Lukács miniszterelnöket hívott össze, mely egy órán át tartott és elhatározták, hogy az egész kabinet beadja lemondását. Hazay és Jovipovics táviratilag jelentették be csatlakozásukat.

A krízisről az a hír hallatszik, hogy ő felsége kihallgatásra hívja be mindkét ház elnökét. Lukács Tiszát ajánlja utódjául. Ezen kívül politikai körökben komolyan arról beszélnek, hogy Láng, Berzeviczy Burián vagy Serényi kapnak megbízást kabinet alakításra. Hazay tegnap hosszasan tárgyalt Berchtolddal, miből azt következtetik, hogy az ő megbízása a legbizonyosabb.

A szövetség ellenzék tagjai reggel 8 órakor gyűltek össze a Justh párt helyiségében, hol előterjesztették azt a manifesztumot, amelyet ma olvasnak fel a Házban. Az ellenzékiek együttesen vonultak a Házba.

Az ellenzéki körökben élénken tárgyalták a kormány lemondását, a Désy-banketten kitörő volt a lelkesedés.

Andrássy kijelentette, hogy a többségnek most feltétlenül kell keresnie a közlekedést a kisebbséghez, mert különben a külügyi helyzet miatt is a katasztrófa elkerülhetetlen. Justh azt hangsúlyozta, hogy ez eset bizonyos arra, hogy csak egy demokratikus parlament lehet életképes. Károlyi a Lukács bukásában a Tiszát is látja, ki Lukácsal szolidaritást vállalt s ezért a következményeit is viselni kell.

Az ellenzék most a végsőig viszi a harcot, amíg a demokratikus választójogot meg nem valósítja.

20 demokrata gyűlést tartottak, melyek a legnagyobb rendben folytak le.

Hasonlóképpen minden legkisebb rendezés nélkül folyt le a tüntető felvonulás. Ma a szervezett munkások ellenzéki képviselőket a parlamentig kísérték s ott demonstráltak az ellenzék mellett. A demonstráció zavar nélkül, méltóságteljesen folyt le.

Képviselőház.

Budapest, jun. 4.

Az ellenzék reggel 8 órakor egy tömegben indult a Justh párt helyiségéből nagy munkástömeget kísérve. A parlament előtt katonaság, csendőrség és rendőrség volt felállítva, melynek az volt a feladata, hogy a tüntetést megakadályozza. A tüntető munkások közt sok munkásnő is volt. Az Alkotmány-utcában a menet találkozott a rendőr-

őrséggel, mely felszólította, hogy oszoljanak szét. Justh kérésére a munkásnép erre külön-külön vette útját a parlament felé.

A képviselőket szó nélkül eresztették át a kordonon, kik fél 10 órakor értek a képviselőház elé. Ugy 900 Ganz-gyári munkás akart egy tömegben a parlament elé jutni, de szétkergették őket.

Tisza 9 órakor jelent meg feleségével. Fél 10 órakor az ellenzék az ülésterembe vonult s elfoglalta helyét s mielőtt meg a munkapárt bejött volna, Justh a manifesztumot kezdte felolvasni, melynek címe: „A magyar nemzethez“. A manifesztum visszapillantást vet a munkapárt eredetére s tiltakozik a Lukács—Tisza regime ellen, s azon ülések ellen, melyek Tisza elnöksége alatt tartottak, s melyek a korona tekintélyét aláásták, tiltakozik a szólásszabadság és immunitás jogának megsértéséért, melyek a polgárok képviselőit fegyveres erővel dobták ki az országházból. Követeli, hogy az elnök pártatlan legyen s végül követeli az általános, egyenlő, titkos választói jogot. Justh azzal zárja be szavait, hogy az ellenzék megvárja a gyűlés kezdetét, hogy annak magatartását elítélje. A karzati közönség nyugodtan viselkedett.

Tisza és Lukács együtt léptek a terembe. Belépésükkor óriási láрма tört ki. Az ellenzék szünet nélkül kiabálta feléjük:

— Tolvajok. Fizessék vissza az ellopott pénzeket. Sótolvajok. Gazemberek. Menjének a sóhivatalba elnökölni. Mennyibe került az aradi választás? stb. stb., miközben a láрма egyre erősebb lett. A jobb oldal csak gyengén mert Tisza és Lukács mellett tüntetni. Kevés idő multával a jobb oldal kivonult az ülésteremből. Az ellenzék a folyosón maradt. Itt állították fel a parlamenti őrséget s a csendőrséget.

Tíz perccel később a parlamenti őrség az ülésterembe vonult Gerő százados és Horváth főhadnagy vezetése alatt. Az ellenzék gyalázó szavakkal fogadta s egyszerre iszonyu zaj keletkezett.

Gerő százados hirtelen kivont karddal rohan Héderváry Lehel felé és erős ütést mért a fejére. Héderváry karjával kifogta az ütést s a kardot leütötte s a százados felé kiáltotta érces hangon: Pfüj gazember. Az egész ellenzék egy pillanatra összetömörült s már-már erősebben tört ki a vihar, s csak az nyugtatta meg a kedélyeket, hogy Héderváry csak könnyű sebet kapott.

Erre az ellenzék kijelentette, hogy ilyen körülmények között nem marad a Házban.

Ebben a pillanatban jelent meg Justh s az ellenzékét ígéretére figyelmeztette, hogy maradniok kell.

Még egyszer erősen kitör a láрма nagyobb arányban s azután az ellenzék helyére tér vissza.

Erre az őrség felszólítja a Tisza által megjelölt képviselőket, hogy hagyják el a termet. Erre újra kitör a zaj, mire az őrség a kiszemeltek a teremből nagy zaj közben ki vonszolja, de egyesek a teremben maradnak.

Mikor Tisza ismét megnyitotta az ülést, az ellenzék ismét óriási lármába tör ki Tisza és Lukács ellen, majd ők elhagyják a termet.

Lukács miniszterelnök kért először szót a csend helyreállításával s bejelentette a kabinet lemondását s arra kérte a Házat, hogy üléseit bizonytalan időre napolja el, mit elfogadtak.

Ezzel az ülés véget ért.

Ajánlható cégek Brassóban:

Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,

Fekete-utca 33. Megbízhatóan készíten minden e szakmába vágó munkát.

Asztalosok:

Kiss Balázs,

Közép-utca 24. Épület- és bútorasztalos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árak mellett vállal.

Orbán András,

Fekete-utca 8. Épület- és bútorasztalos. Elvállal minden e szakmába vágó munkát olcsó árban.

Butorraktárak:

Zachariás Márton,

Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó árak mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:

Ardeleán Szilárd,

Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, javításokat szolid árak mellett.

Both József,

Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan esz- közöl.

Borsovitzky Lajos,

Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a legolcsóbb árban elfogad.

Dánér Lajos,

Hosszu-utca 44. Cipő üzlet és javító műhely.

Nagy Ferenc,

Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítményű és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árban végez.

Veress Vilmos,

Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők és választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmak mérték szerinti készítését olcsó árak mellett.

Schmilovsky János,

Kórház-utca 33. Elvállal férfi-, női- és gyermekcipők készítését tartós és csinos kivitelben. Szolid árak mellett javításokat gyorsan és pontosan esz- közöl. Kivánatra megrendelés végett házhoz is elmegy.

Divatáru-kereskedők:

Graef Testvérek,

Kolostor-utca 9. Uri és női divatáruház. Az összes bluzokat és napernyőket minden árban kiárusítja.

Drogériák:

Kraft és Herberth,

ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

Épület és bútor mázoló és fényezők:

Buka D. és Résznovean,

műhely Vár-u. 12. Mindennemű modern munkát szolid árban készítenek.

Esztergályosok:

Sirbu Ilyés,

Fekete-utca 4. és Hosszu-utca 20. Disműesztergályos és ernőjavító műhely.

Éttermek:

Európa szálló étterme,

Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kitűnő italok. Pilseni ősforrás sör. Kellemes nyári udvari helyiség.

Sétatéri vendéglő.

Elsőrendű konyha. Kitűnő italok. Dreher-féle korona sör.

Vigadó (Redout) étterme,

Hirsch-utca. Bérlo: Gottsmann Ede. Kitűnő konyha. Pilseni sör. Jó borok

Fényképészek:

Ambrus Antal,

Hosszu-utca 16. Fényképészeti és nagyító-műterem. 10 drb. fényképes levelező-lap 2 kor. Vasutasoknak igazolványi fényképek jutányosan és gyorsan esz- közöltenek. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat jutányos ár mellett.

Gust H.,

Buzasor 8. Fényképészeti és nagyító műterem.

Kovács Sándor,

Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. Pillanat és mozgófénykép felvételek mérsékelt árak mellett, csinos kivitelben.

Férfiszabók:

Barabás Dániel,

Kórház-utca 10. Csinos kivitel. Tartós munka.

Héjja J.

Hirsch-utca 28. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat.

Markó István,

Fóter, Virágosor 14. Bel- és külföldi szövetraktár. Kifogástalan munka! Szolid kiszolgálás!

Mihály Jenő,

Lensor 26. szám. Elvállalja polgári és egyenruhák készítését.

Sebestyén János,

Kórház-utca 44. Férfi-divat szabó.

Tellmann Béla,

Lópiac 1. Angol uri szabóság.

Czellecz István,

Hirsch-utca 7. Elvállalja a legdivatosabb úriöltönyök elkészítését jótállás mellett.

Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,

Tehénpiac 4. Divatos szabás, első-rangu kivitel, jutányos árak.

Buca György,

Porond-utca 45. Intézeti egyenruha vállalat, szövetraktár, csinos szabás, szolid kiszolgálás.

Kósa Albert,

Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,

Hosszu-utca 14. Egyenruházati intézet. Katonai felszerelések raktára.

Szöcs György,

Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruházati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Festék-kereskedések:

Arsu Miklós,

Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázoló, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

Gázfelszerelési cikkek:

Rádium gázszerelede,

Weisz-Mihály-utca 30. Teljes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári árak mellett. Lámpák jókarban tartása elvállaltatik.

Géplakatosok:

Copony György,

Villa-utca 3. Hentes-utca 4. Motorüzemre berendezett lakatos műhely. Nagy választék mindenféle konyhatűzelőben. Elvállal mindennemű lakatos-munkát szolid árak mellett.

Gyertyagyárak:

Peteu János,

Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.

Gépraktárak:

Singer Co.

varrógép-részvénytársaság. Kapu-utca 23. Csakis saját gyártmányú eredeti Singer-varrógépek raktára Brassó és vidéke részére.

Wetzel Ottó,

Weisz Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffnerad és Kosmos-kerékpárok.

Kávéházak:

Jordáche György,

az alsó sétatéri pavillon bérloje. Mindennap városi zenekar játszik. Hideg buffet, kitűnő italok.

Metropol Kávéház,

és szálloda, Fekete-utca 2. Tulajdonos Acsente János. Egész éjjel nyitva. Kitűnő fízta erdélyi asztali borok. Elsőrendű kőbánya' és három cserefa sör. Hideg ételek. Egész éjjel zenekar hangversenyez.

Kávéméréscs:

Horváth Józsefné,

Hirsch-utca 24.

Kárpitosok:

Vajda Gyula,

Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.

Hefegyártók:

Incze Károly,

Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.

Löser Lajosné, Hirsch-utca 17.

Zeides Alfréd,

Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenféle ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Viszont-eladóknak árengedmény.

Benigal Sándor,

Kapu-utca 9-11. Ujjonnan berendezett üzlet. Legnagyobb választék minden e szakmához tartozó árukban szolid kiszolgálás mellett. Viszont-eladóknak megfelelő árengedményt ad.

Hefeüzletek:

R. Mihaletz utóda,

Kapu-utca 13. Első brassói kefeüzlet. Alapított 1875. Eladás nagyban és kicsinyben. Viszontelárusítók árengedményben részesülnek.

Kocsi- és kerékgyártók:

Kovács Ignác,

Hosszu-utca 91. sz. Elvállal és készít minden fajta új divatu kocsikat, javításokat jótállás mellett, kész kocsit raktáron is tartok.

Márton Albert,

Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készíten minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Kocsi-kárpitos és fényezők:

Subutz Dénes,

Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmához tartozó munkát jutányos árak mellett.

Kőműves-mesterek:

Moldován György,

Szent Miklós-utca 6 b). Budapesten kitűnő eredménnyel oklevelet nyert kőművesmester. Elvállalja templomok, házak építését és javítását. Költségetelőirányzat és tervek készítése. Vidéki meghívásra személyesen odautazik.

Kőműves-mester és csatornázási vállalkozó:

Lőrincz István,

Alsófény-utca 12. sz. Évek óta szerzett tapasztalatai szerint felelősség mellett elvállal minden e szakmához tartozó építési és csatornázási munkákat.

Kovácsok:

Kelemen Lázár,

Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készíten minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Szakács József

Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javítást jutányos árak mellett. Kész kocsit kapható.

Köszörűs és késesek:

Durighello L.,

Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homoru köszörűde mótör üzemre. Javítások olcsón és pontosan esz- közöltenek.

Kötélgyártó:

Hertrich József,

Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árak mellett Viszonteladóknak árengedmény.

Mechanikus:

Littmann Róbert,

Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon javító műhely.

Mosóda és fényvasaló intézet:

Nicolescu Ilona,

Kut-utca 23. Különlegesség. Fügöny, bluz és mindenféle nyári ruha mosás és vasalás felelősség mellett.

Női fodrászok:

Ludovica Soos,

Hirsch-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállaltatik a legdivatosabb formában szép kivitelben. Kihullott haj megvételre kerestetik.

Női kalapok:

Weisz Róza utóda,

női divat-kalap-terem a „Párisi női kalaphoz”. Kapu-utca 25. Javítások és átalakítások legújabb divat szerint olcsó árban esz- közöltenek.

Óras és ékszerészek:

Gantz József

Fekete-utca 33. Minden e szakmába vágó óra és ékszer-eladás. Elvállal javításokat pontosan és olcsón.

Szifgyártók:

Mooser Mihály,

Hosszu-utca 37. Szifgyártó, nyerges és bőrdmös. Minden e szakmába vágó cikkek raktára. Megrendeléseket és javításokat elvállal.

Szűcsök:

Szabó Béni,

Kórház-utca 11. Jutányos árban fogad el szőrmeárakat molykár elleni megóvás végett felelősség mellett.

Szobafestők:

Farkas E. Sándor,

Kórház-utca 35. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, modern kivitel és szolid árak mellett. Poloska irtást saját módszere szerint vállal felelősség mellett.

Turó és káskavál-sajt-gyárak:

Manu Tódor,

Hátulsó-u. 42. -- Hetivásárokon a piacon árusít.

Vegyeskereskedések:

Herz-féle vegyeskereskedés,

Hosszu-utca 90. Korai veteményfélék naponta frissen érkeznek. 4 év óta fennálló tejraktár. Állandó előfizetők egész éven át tehéntejet 24 filléren, bivalytejet 30 filléért kapják. Tiszta kezelés.

Vegyztisztítók:

Schmitz József,

Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csipkét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:

Alsó Warte vendéglő,

(Brassó) és Bartha-féle vendéglő (Hosszufalu) bérloje Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulóhelyek, jó konyha, kitűnő italok, kőbányai és Czell sör.

Jian-féle vendéglő,

Lópiac 15. Izletes konyha, kitűnő italok. Czell-sör pohár és üvegekben. Előfizetéseket étkészésre házon kívül is elfogad mérsékelt árak mellett.

Vésnökök:

Nähmajer Ferenc,

Weisz Mihály-utca 17. Pecsétnyomók, cimerek legjobb kivitelben készülnek.

Sole Lipót,

Ruggyanta-, érc-bélyegző és himzőminták, monogrammok és a szabadalmazott marhalevel-szárazbéllyegző készülékek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben. Telefon 5-35.